

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІГРАФІЧНИЙ ЦЕНТР ПТО»

Р О Б О Ч А   П Р О Г Р А М А
з дисципліни «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»

Харків 2015

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІГРАФІЧНИЙ
 ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
 Заступник директора
 ДНЗ «Харківський
 поліграфічний центр ПТО»
 _____ В.Ф.Давиденко
 «_____» _____ 2015

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни “БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ”

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ   0515 «Видавничо-поліграфічна справа»
 НАПРЯМ ПІДГОТОВКИ 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа»
 СПЕЦІАЛЬНІСТЬ   5.05150101 «Друкарське виробництво»
 КВАЛІФІКАЦІЯ   3111 «Технік-технолог»

1 НОРМАТИВНІ ДАНІ З ДИСЦИПЛІНИ

	Семестр 3					Семестр 4					Характеристика дисципліни
Кількість годин	18					36					Цикл природничо-наукової підготовки Форма навчання: денна Курс: 2 Семестр: 3,4
Кількість залікових кредитів (ECTS)	0,5					1					
Аудиторних занять	11	лк 9	пз 2	лб	конс	21	лк 19	пз 2	лб	конс	
Самостійна робота	7					15					
Форма контролю	—					Залік					
Курсовий проект	—					—					

Робоча програма розроблена на підставі складових галузевих стандартів вищої освіти, освітньо-професійної програми підготовки фахівців та освітньо-кваліфікаційної характеристики освітньо-кваліфікаційного рівня "молодший спеціаліст" за напрямом підготовки 6.011501 "Видавничо-поліграфічна справа", спеціальність 5.05150101 "Друкарське виробництво" (наказ МОН України № 443 від 17.04.2015 р.).

Робочу програму розробив: викладач Власенко Олена Олександрівна
«__» _____ 2015 р.

Затверджено педагогічною радою Державного навчального закладу «Харківський поліграфічний центр ПТО»

Протокол № _____ від «__» _____ 2015 р.

Директор ДНЗ «ХПЦ ПТО» _____ Пономарьова В. В.

Ухвалено цикловою комісією природничо-наукової підготовки Державного навчального закладу «Харківський поліграфічний центр ПТО»

Протокол № _____ від «__» _____ 2015 р.

_____ Т.І. Березняк

2 МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Мета навчальної дисципліни

Загальна мета курсу-це фундамент науки про захист людини в техносфері від негативних діянь антропогенного і природного походження й досягнення комфортних умов життєдіяльності, - надати студенту знання щодо загальних питань законодавства з безпеки життєдіяльності.

2.2 Завдання дисципліни

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні знань студентів у галузі безпеки життєдіяльності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

ЗНАТИ:

- засоби і методи захисту людини і природного середовища від негативних факторів техногенного походження;
- анатомо-фізіологічні властивості людини;
- реакцію людини на дію негативних факторів;
- про джерела: кількість й значення травмуючих та шкідливих факторів;
- принципи і методи якісного і кількісного аналізу безпеки.

ВМІТИ:

- сформулювати загальну стратегію і принцип забезпечення безпеки; підійти до розробки і застосуванню засобів захисту в негативних ситуаціях з загальних позицій;
- аналізувати небезпеку;
- складати розрахунки викидів забруднюючих речовин в атмосферу;
- прогнозувати параметри небезпечних зон;
- приймати участь у ліквідації надзвичайних ситуацій;
- користуватись нормативно-технічною документацією;
- забезпечувати професійну безпеку та безпеку життєдіяльності, опираючись на знання з ідентифікації шкідливих і небезпечних факторів діяльності людини.

3 ПЕРЕЛІК ЗАБЕЗПЕЧУЮЧИХ ДИСЦИПЛІН

Забезпечуючи дисципліни			Використ. у семестрі та сем.мод.
Се- местр	Назва	Розділ	
3,4	Фізика	Фізичні основи механіки. Властивості твердих тіл. Електрика і електродинаміка. Електричне поле. Магнітне поле. Електромагнітна індукція.	3,4
3,4	Хімія	Фізико-хімічні явища при взаємодії речовин. Загальні фізико-хімічні явища у поліграфічних процесах.	3,4
3,4	Цивільний захист	Державна політика у сфері цивільного захисту України в умовах надзвичайних ситуацій. Надзвичайні ситуації та їх наслідки. Захист населення в надзвичайних ситуаціях. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру.	3,4
3,4	Охорона праці	Правові, нормативно-технічні та організаційні основи охорони праці. Виробниче середовище. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.	3,4
3,4	Основи екології	Вплив людської діяльності на довкілля. Середовище проживання людини. Взаємодія суспільства та навколишнього середовища.	3,4
3,4	Економіка	Економічна роль держави. Основні напрями, пріоритети, методи, інструменти економічної політики	3,4
3,4	Біологія	Людство і довкілля. Природне середовище, біосфера. Екологічні технології.	3,4
3,4	Медицина	Дія шкідливих речовин на органи людини. Надання першої медичної допомоги постраждалим.	3,4

Вивчення даної дисципліни сприяє заглибленню у галузь поліграфії з точки зору безпеки життєдіяльності. Теоретичні знання разом з практичними заняттями забезпечать більшу професійну зорієнтованість студентів, безперервність процесу навчання і його взаємопов'язаність з іншими предметами.

4 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ.

4.1 Розподіл обсягу змістовних модулів за видами занять

4.1.1 3 семестр

Залік. кредит	Змістов. мод.	Назва та зміст змістовного модуля	Розподіл часу за видами занять,					Рейт. оцінка
			год					
			лк	лб	пз	срс		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1	1. Безпека життєдіяльності у повсякденних умовах виробництва і побуті	9	-	2	7		
		1.1 Вступ	1					
		1.2 Організація і управління безпекою життєдіяльності	1					
		1.3. Основні поняття про безпеку життєдіяльності людини та суспільства. Небезпечні та шкідливі фактори	1					
		1.4. Елементи теорії, що становлять закони, принципи, аксіоми і правила	1					
		1.5. Навколишнє середовище і життєдіяльність людини	1					
		1.6. Техногенне середовище і людина	1		1			
		1.7. Місто як джерело небезпеки	1					
		1.8. Соціальне середовище	1		1			
		1.9. Психічний стан людини (від вплива факторів середовища проживання)	1					
Всього за 3-й семестр			9		2	7		40-100

4.1.2 4 семестр

Залік. кредит	Змістов. мод.	Назва та зміст змістовного модуля	Розподіл часу за видами занять, год					Рейт. оцінка
			лк	лб	пз	срс		
							кз	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій	19	-	2			
		2.1.Негативні фактори середовища життєдіяльності	1					
		2.2. Техногенні небезпеки радіоактивного та хімічного походження	1					
		2.3. Сучасні екологічні проблеми і здоров'я людини	1					
		2.4. Війна, як небезпека соціально-політичного характеру та її вплив на життєдіяльність людини	1					
		2.5.Надзвичайні ситуації воєнного характеру	1					
		2.6.Основні заходи щодо забезпечення захисту населення в надзвичайних ситуаціях	1					
		2.7.Прилади радіаційного, дозиметричного контролю та хімічної розвідки. Санітарні заходи щодо захисту	1					
		2.8.Соціально-політичні небезпеки як наслідок низького духовного та культурного рівнів	1					
		2.9. Інфекційні захворювання населення при надзвичайних ситуаціях	1					
		2.10. Небезпеки життєдіяльності людини в природному середовищі	1					
		2.11.Небезпечні становища. Ризик – оцінка небезпеки	1					
		2.12.Методи мінімізації небезпек, шкідливих факторів	1		1			
		2.13. Класифікація забруднень,						

Залік. кредит	Змістов. мод.	Назва та зміст змістовного модуля	Розподіл часу за видами занять, год					Рейт. оцінка
			лк	лб	пз	срс		
							кз	
		наслідки їх впливу на людину. Хімічні забруднення.	1					
		2.14. Біологічні забруднення та наслідки їх впливу на людину	1					
		2.15. Параметричні забруднення	1					
		2.16. Загальні характеристики надзвичайних ситуацій	1					
		2.17. Дії в різних умовах надзвичайного стану	1					
		2.18. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій	1		1			
		2.19. Надання першої допомоги потерпілим	1					
Всього за 4-й семестр			19		2	15		40-100

4.2. Практичні заняття

4.2.1 3 семестр

Номер зміст. модулю	Теми занять	обсяг (год.)	рейтинг. оцінка	літер. джер.
	1. Визначення типу та способів контролю небезпек	1	10-25	
	2. Оцінка ергономічності робочих місць та машин	1	10-25	
Загальна кількість годин		2	20-50	

4.2.2 4 семестр

Номер зміст. модулю	Теми занять	обсяг (год.)	рейтинг. Оцінка	літер. Джер.
	1. Орієнтування на місцевості без компаса і карти	1	10-25	
	2. Екологічна безпека в місті	1	10-25	
Загальна кількість годин		2	20-50	

4.3. Самостійна робота студента

У рамках самостійної роботи учні виконують індивідуальні завдання за наступними темами.

№ зміст модуля	Теми самостійної роботи	Обсяг (год.)	Семестр	Вид контролю	Літер.джер.
1.	Предмет і завдання курсу безпеки життєдіяльності	1			
2.	Класифікація небезпек	1			
3.	Поняття і вимірювання ризику	1			
4.	Методологія дослідження ризику	1			
5.	Класифікація стихійних лих	1			
6.	Метеорологічні стихійні лиха	1			
7.	Топологічні стихійні лиха	1	3	Контрольна робота	
8.	Тектонічні та тектонічні стихійні лиха	1			
9.	Інфекційні захворювання людей	1			
10.	Надзвичайні ситуації техногенного характеру	1			
11.	Екологічна безпека	1			
12.	Радіація і життєдіяльність	1			
13.	Антропогенні аварії без зміни екосистеми	1			
14.	Мир і безпека	1			
15.	Жертви тероризму	1			
16.	Соціальні та психологічні фактори ризику	1			
17.	Психофізіологічна надійність людини	1			
18.	Фізіологічна надійність людини	1			
19.	Фактори зниження працездатності	1			
20.	Єдина державна система цивільного захисту	1			
21.	Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях	1			
22.	Знезараження після надзвичайних ситуацій	1			
	Загальна кількість годин	22	4	Контрольна робота	

4.4. Контрольні питання з дисципліни “Безпека життєдіяльності”

1. **Людина** — істота соціальна? Наведіть докази.
2. Чим загрожують людині шкідливі звички?
3. Які фактори суттєво впливають на стан здоров'я людини?
4. Як ви розумієте визначення «Здоровий спосіб життя».
5. Назвіть основні джерела небезпеки у місті
6. Розкрийте суть системи "людина — середовище". Назвіть основні її компоненти.
7. Дайте визначення БЖД та сформулюйте її основні завдання.
8. Сфери та категорії, вивчення яких охоплює безпека життєдіяльності.
9. Назвіть і обґрунтуйте основні пріоритетні напрямки Концепції сталого розвитку людства у ХХІ столітті.
10. Назвіть основні проблеми безпеки життєдіяльності та найважливіші висновки.
11. Охарактеризуйте роль фізіології, психології праці та гігієни в системі знань про БЖД.
12. Розкрийте поняття "небезпека", "безпека", "ризик".
13. Назвіть загальні принципи забезпечення життєдіяльності
14. Назвіть основні законодавчі акти міжнародного гуманітарного права
15. Діяльність яких міжнародних організацій спрямована на забезпечення різноманітних аспектів безпеки людини?
16. Назвіть основні статті Конституції України, що гарантують безпеку життєдіяльності людини
17. Назвіть законодавчі акти, які регламентують питання безпеки життєдіяльності
18. Які державні органи України розробляють та видають нормативні акти з питань безпеки життєдіяльності людини?
19. Що таке безпека, небезпека, які її ознаки?
20. Що таке безпека життєдіяльності людини, її стан?
21. Як безпека пов'язана з ризиком?
22. Як класифікують чинники безпеки?
23. Охарактеризуйте всі види принципів, що орієнтують.
24. Як Ви розумієте значення організаційних принципів?
25. Яка роль принципу нормування?
26. На які групи можна розділити технічні принципи?
27. Охарактеризуйте стандарти безпечної праці.
28. Охарактеризуйте основне завдання ергономіки та її принципи безпеки.
29. Що таке сумісність елементів в ергономічній системі?
30. Скільки видів сумісностей людини з машиною Ви знаєте?
31. Охарактеризуйте основні завдання та напрямки ергономіки.
32. Як пов'язані безпека праці та ергономіка?
33. Від чого залежать умови праці, які їх параметри?
34. Що таке небезпека?
35. Охарактеризуйте стан техногенного навантаження в Україні.
36. Класифікуйте шкідливі та небезпечні фактори, вкажіть їх джерела
37. Порівняйте стан небезпеки в Україні та за кордоном.
38. Що Вам відомо про космічні небезпеки?
39. Які класи небезпек Вам відомі?
40. Яка існує загальна класифікація небезпек?
41. Що Ви знаєте методи оцінки ризику?
42. Що таке системний аналіз небезпек, яке його значення?
43. Яка основна властивість небезпеки та причини її проявлення?
44. За яких умов комфортність переходить в загрозовий, шкідливий і небезпечний стан?
45. За яких умов виникнення аварійних ситуацій, захворювань, травм дорівнює нулю?
46. Роль людини у Системі «людина – навколишнє середовище»
47. Які різноманітні природні фактори впливають на організм людини

48. Назвіть глобальні проблем людства, що загрожують його безпеці
49. Які державні органи України розробляють та видають нормативні акти з питань безпеки життєдіяльності людини?
50. Роль людини в техногеннім середовище
51. Правила безпеки при користуванні електроприладами
52. Назвіть види дії електричного струму на організм людини
53. Наведіть алгоритм надання першої медичної допомоги у разі ураження електричним струмом
54. Негативні фактори під час роботи з комп'ютером
55. Ергономічні вимоги до організації робочих місць
56. Охарактеризуйте поведінка людини у натовпі під час масових заходів
- 57.** Дії при хімічну зараженні, при радіоактивному зараженні
- 58.** Роль способу життя людини на здоров'я та працездатність
59. Дайте визначення поняттям "довкілля", "техносфера", "соціум"
60. Назвіть основні глобальні проблеми людства, які загрожують його безпеці
61. Дайте характеристику побутовому та виробничому середовищу за рівнем небезпечного впливу
62. Природні та штучні джерела радіоактивного випромінювання.
63. Зазначте основні принципи захисту, яких повинні дотримуватись люди під час радіоактивного забруднення.
64. У чому полягає негативний вплив шкідливих звичок на зниження життєдіяльності людини?
65. Дайте визначення "здоров'ю людини" та охарактеризуйте основні складові здорового способу життя
66. Назвіть дозволені спецзасоби самооборони та порядок їх використання
67. Які заходи забезпечують безпеку особистого майна та транспортних засобів?
68. Що потрібно робити, щоб уникнути насильства?
69. Які основні фактори необхідно забезпечити для автономного виживання?
70. Як ви розумієте визначення «Здоровий спосіб життя».
71. Що робити, якщо стресу уникнути все ж таки не вдалося
72. Способи уникнення екстремальних ситуацій криміногенного характеру
73. Психологічне розвантаження
74. Правила поведінки при аваріях на АЕС
75. Дотримання правил радіаційної безпеки та особистої гігієни
76. Які фактори призводять до аварій хімічного походження
77. Назвіть принципи гарантування техногенно-екологічної безпеки
78. Встановить зв'язок між здоров'ям людини й біосферою
79. Встановить зв'язок між здоров'ям людини й атмосферою
80. Забруднення атмосферного повітря на прикладі міста Харкова
81. Встановить зв'язок між здоров'ям людини й гідросферою
82. Забруднення гідросфери міста Харкова
83. Забруднення літосфери міста Харкова
84. Основні принципи забезпечення екологічної безпеки
85. Що таке війна, її причини?
86. Які небезпеки характерні для повоєнного часу?
87. Які можуть бути наслідки ядерної війни?
88. Які проблеми можуть виникнути при знищенні зброї масового ураження?
89. Що таке терор як явище?
90. Як треба поводитися заручнику?
91. Що таке інформаційний тероризм.
92. Основні принципи щодо захисту населення
93. Засоби індивідуального захисту

94. Евакуація населення з небезпечних районів
95. Способи контролю за станом навколишнього середовища, продуктів харчування та води
96. Захист продуктів харчування в умовах радіоактивного забруднення
97. Санітарні заходи в особистих підсобних господарствах
98. Поради щодо захисту продуктів харчування від нітратів
99. Що таке безпека нації, як її оцінити?
100. Які закони природи зумовлюють безпеку нації?
101. Охарактеризувати всі види загроз нації.
102. Яка роль ноосфери у забезпеченні національної безпеки?
103. Як пов'язана національна безпека з безпекою середовища?
104. Охарактеризуйте впливи куріння на загальний стан здоров'я
105. Які існують засоби впливу на психіку людини?
106. Як впливають інформаційні психотехнології на психіку людини, чим вони небезпечні?
107. Що таке вандалізм, в чому його причини?
108. Що таке натовп, чому він небезпечний?
109. В чому небезпека навіювання?
110. Які причини наркоманії?
111. Чому наркоманія пов'язана із захворюванням на СНІД?
112. Які просвітницькі заходи можуть сприяти зменшенню СНІДу?
113. Які причини глобальних екологічних проблем та їх прояви?
114. Коли і чому загострився екологічний стан у світі, в Україні?
115. Які прогнози розвитку цивілізації?
116. Охарактеризуйте основні сучасні глобальні небезпеки
117. Яке значення санітарних правил і норм у дотриманні екологічної безпеки
118. Які види діяльності та об'єкти, що становлять підвищену екологічну небезпеку?
119. Чому необхідно стримувати зростання населення у світі, в Україні?

4.5. Рейтингова оцінка за дисципліною

Вид заняття / контрольний захід									
Мін/мак рейтинг ова Оцінка	3 семестр				4 семестр				Рейтинг. оцінка 40 - 100
	ПР 1	ПР 2	КР 1	<i>КТ</i>	ПР 3	ПР 4	КР 2	<i>КТ</i>	
	10-25	10-25	20-50	<i>40 - 100</i>	10-25	10-25	20-50	<i>40 - 100</i>	
Оцінка	2, 3, 4, 5				2, 3, 4, 5				2, 3, 4, 5
Вагомий коеф.	5	5	10	20	5	5	10	20	20
Навчальні тижні/сем	11 / 3				21 / 4				38 / 4

5 БАЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА З ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Переведення балів у традиційну систему оцінок

Шкала рейтингової оцінки з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS наведена у таблиці 1.

Таблиця 1 – Шкала переведу оцінок

Рейтингова оцінка з дисципліни	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
	іспит	залік	
97-100	5 (відмінно)	12 (дванадцять)	A
94-96	5 (відмінно)	11 (одинадцять)	
90-93	5 (відмінно)	10 (десять)	
86-89	4 (добре)	9 (дев'ять)	
82-85	4 (добре)	8 (вісім)	B
75-81	4 (добре)	7 (сім)	C
71-74	3 (задовільно)	6 (шість)	D
67-70	3 (задовільно)	5 (п'ять)	E
60-66	3 (задовільно)	4 (чотири)	FX
47-59	2 (незадовільно)	3 (три)	
35-46	2 (незадовільно)	2 (два)	
1-34	2 (незадовільно)	1 (один)	

Рейтингова оцінка в діапазоні [60-100] вважається позитивною, а в діапазоні [1-59] – незадовільною і підлягає перездачі.

Бали в діапазоні [90-100] означають, що учень виявив усесторонні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу з дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, яка рекомендована програмою; проявив видатні творчі здібності в розумінні, в логічному, чіткому, стислому та ясному трактуванні навчально-програмного матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. Цей діапазон відповідає оцінці A за шкалою ECTS. Передбачається, що до 10% встигаючих учнів зазвичай успішно можуть отримати цю оцінку.

Рейтингова оцінка з дисципліни в діапазоні [90-100] відповідає національній оцінці «відмінно» (за дванадцяти-бальною шкалою оцінювання: [90-93] – десять балів, [94-96] – одинадцять балів, [97-100] – дванадцять балів).

Бали в діапазоні [82-89] означають, що учень виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу з даної дисципліни вище середнього рівня. Він

продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та їх значення для подальшої професійної діяльності. Цей діапазон відповідає оцінці В за шкалою ECTS. Передбачається, що в середньому 25% встигаючих учнів отримують цю оцінку.

Бали в діапазоні [75-81] означають, що учень виявив загалом добрі знання навчального матеріалу при виконанні передбачених програмою завдань, але допустив ряд помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до їх самостійного використання та поповнення в процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Цей діапазон відповідає оцінці «добре» за національною шкалою та оцінці С за шкалою ECTS. Передбачається, що в середньому 30% встигаючих учнів отримують цю оцінку.

Рейтингова оцінка з дисципліни в обох діапазонах [75-81] та [82-89] відповідає національній оцінці «добре» (за дванадцяти-бальною шкалою оцінювання: [75-81] – сім балів, [82-85] – вісім балів, [86-89] – дев'ять балів).

Бали в діапазоні [67-74] означають, що учень виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповіді на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів з яких може усунути самостійно. Цей діапазон відповідає оцінці D за шкалою ECTS. Передбачається, що в середньому 25% встигаючих учнів отримують цю оцінку.

Бали в діапазоні [60-66] означають, що учень виявив знання основного навчального матеріалу в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповіді на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які він може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача. Цей діапазон відповідає оцінці E за шкалою ECTS. Передбачається, що приблизно 10% встигаючих учнів зазвичай отримують цю найгіршу задовільну оцінку.

Рейтингова оцінка за дисципліною в обох діапазонах [60-66] та [67-74] відповідає національній оцінці «задовільно» (за дванадцяти-бальною шкалою оцінювання: [60-66] – чотири бали, [67-70] – п'ять балів, [71-74] – шість балів).

Рейтингова оцінка нижче 60 балів відповідає національній оцінці «незадовільно», і теж поділяється на два діапазони (за дванадцяти-бальною шкалою оцінювання: [1-34] – один бал, [35-46] – два бали, [47-59] – три бали).

Бали в діапазоні [35-59] означають, що учень мав значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися для перездачі дисципліни. За шкалою ECTS виставляється оцінка FX.

Бали в діапазоні [1-34] означають, що учень не мав знань зі значної частини навчального матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал. За шкалою ECTS виставляється оцінка F.

6 НАВЧАЛЬНО МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчається з 2015 р.

6.1. Основна література

1. Пістун І.П., Трунова І.О. «Безпека життєдіяльності» Львів, Акр. ак. друкарства, 2013
2. Лапін В.М. «Безпека життєдіяльності людини», Львів, Укр. акад. друкарства, 2013
3. Мятченко О.П. «Безпека життєдіяльності людини та суспільства», Львів, Укр. акад. друкарства, 2013
4. Белов С.В. «Безопасность жизнедеятельности» - Москва «Высшая школа», 1999
5. Крикунов П.А. «Безопасность жизнедеятельности»: Днепропетровск, 1992.
6. Арустемова В.А. «Безопасность жизнедеятельности» - М: ИВЦ «Маркетинг», 1998.
7. Венский Е.В. и др. «Физиология человека» М: Медицина, 1994.
8. Луганева Г.В. «Охрана природной среды К: Высшая школа, 1980.
9. Стадницкий Г.В., Родионов А.И. «Экология» ОНТ «Химия», 1997.
10. Бабский Е.Б. «Физиология человека» М: Медицина, 1984
11. Васильчук М.В., Вінокурова Л.Е., Тесленко М.Я «Просвіта» - Київ, 1997
12. Васильчук М.В., Вінокурова Л.Е., Гаман Н.В. «Основи охорони праці» - К.: Вікторія, 2001
13. Жидецький Ю.Ц. «Основи охорони праці» - Львів: Афіша, 2002
14. Величко В.П., Маслов В.І., Вінокурова Л.Е. «Охорона праці» - «Просвіта» Київ:, 1998.

6.2 Додаткова література

1. «Керівництво до практичних занять з гігієни праці» під ред. З.І. Йзраельсона, Н.Ю. Тарасенко, М: Медицина, 1984.
2. Друганова Г.В. «Охрана окружающей природной среды» К: Высшая школа, 1980.
3. Рамад Ф.И. «Основа прикладной экологии» М: Высшая школа, 1981.
4. Кальверт Г.М. «Защита атмосферы от промышленных загрязнений» Справочник М: Металлургия, 1982.
5. Бесчастнов М.В. «Промышленные взрывы» М- «Химия», 1991.
6. Сборник методичек по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ.
7. Сачкова Л.С. «Збірник нормативних документів з безпеки життєдіяльності» - Київ, 2000.

6.3 Методичне забезпечення дисципліни

Конспект лекцій, методичні вказівки до практичних та самостійної роботи з курсу «Основи безпеки життєдіяльності.»

Доповнення та зміни
У робочій програмі

Доповнення до робочої програми

Підготував

_____

(підпис, посада, прізвище, ініціали)

Узгоджено:

Цикловою комісією

_____

(підпис, посада, прізвище, ініціали)